

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN 2023-820

13.11.2023

Storebrand Forsikring AS

### Reise/reisegods

Uriktig opplysning om skadetidspunkt – gyldig reiseforsikring? – fal. § 8-1 fjerde ledd.

Sikrede søkte erstatning under motorvognforsikringen 12.5.23, for tyveri av løsøre fra motorvognen 8.5.23. Motorvognforsikringen hadde en beløpsgrense på kr 10 000 ved tap av løsøre, og sikrede ble anbefalt å melde resterende tap under reiseforsikringen. Sikrede tegnet reiseforsikring 12.5.23 og opprettet skademelding ti minutter senere. I skademeldingen ble tyveriet oppgitt til å ha funnet sted 12.5.23. Foretaket avsto kravet og sa opp forsikringsavtalen, på grunn av uredelig brudd på opplysningsplikten i skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd. Foretaket mente sikrede bevisst hadde gitt uriktige opplysninger om skadedatoen i den hensikt å motta en uberettiget erstatning. Sikrede var uenig i at opplysningsplikten var brutt og viste blant annet til at det var foretaket som hadde anbefalt han å melde kravet under reiseforsikringen. Foretaket hadde opplysninger om hendelsen, og sikrede gikk derfor utfra at foretaket ville foreta en vurdering av hvilken erstatning han evt. var berettiget til. Nemndas flertall kom til at foretaket var uten ansvar og kunne si opp forsikringsavtalen pga. uredelig brudd på redegjøringsplikten ved skadeoppgjøret. Flertallet bemerket i den forbindelse at de ikke kunne se at sikrede hadde fremlagt noe grunnlag for at han skulle ha en forventning om at han hadde gyldig reiseforsikring på tyveritidspunktet.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 21 850

---

### Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning under reiseforsikringen og spørsmålet om foretaket er uten ansvar og kan si opp forsikringsavtalen pga. uredelig brudd på redegjøringsplikten under skadeoppgjøret, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikredes forsikringer, herunder en reiseforsikring, ble annullert 19.12.22 grunnet manglende premiebetaling, jf. fal. § 5-2. Kaskoforsikring for bil ble likevel videreført.

Sikrede meldte 10.5.23 om tyveri av bilen 8.5.23. Bilen var gjenfunnet, trolig uten skader.

Foretaket bekreftet per telefon 12.5.23 ca. kl. 15 at bilen hadde en kaskoforsikring på skadetidspunktet, og sikrede fikk opplyst nytt polisenummer. Ca. én time senere fylte sikrede ut en elektronisk skademelding, hvor han beskrev hendelsen slik:

Politiet har mye info og dokumentasjon. Dramatisk opplevelse hvor jeg ble truet å gi fra nøkkel, og holdt som gissel. Ble sparket ut ve (B) ca 23.00. Overfør tapte eiendeler til reiseforsikringen hvis grensen er 10.000,-

Sikrede meldte et totalt krav på kr 21 850 for løsøre som ble stjålet fra bilen, blant annet en telefon, flasker, soft gun, tilbehør til el-sykkel og flere klokker. Sikrede oppgav at innbruddet fant sted 12.5.23. I skademeldingen kom det opp følgende informasjonsmelding fra foretaket:

Vi dekker stjålet bagasje inntil 10 000 kr

Forsikringen dekker bagasje som er stjålet inntil 10 000 kr. Ønsker du å søke erstatning for gjenstander utover dette, anbefaler vi deg å melde disse på reiseforsikringen.

Sikrede tegnet deretter en reiseforsikring via foretakets internettside kl. 18.16 og fylte kl. 18.26 ut en skademelding under reiseforsikringen. Sikrede beskrev hendelsen slik i skademeldingen:

Undertegnede truet og ble voldelig offer, samt kastet ut av bil. Ved at politi fant bil så ble tyveriene oppdaget og oppdatert. Alt er kommunisert til politiet.

På spørsmål "*Når ble eiendelene dine tapt, skadet eller frastjålet?*", svarte sikrede "*12.05.2023*". Sikrede la ved et vedlegg inneholdende et tilsvarende krav som det som ble meldt under motorvognforsikringen.

Foretakets utreder avholdt samtale med sikrede 31.5.23. Ifølge rapporten fra samtalen forklarte sikrede at hendelsen fant sted mandag 8.5.23, og at det tok en uke før sikrede oppdaget at eiendelene var borte. Sikrede ble blant annet stilt spørsmål om når han tegnet reiseforsikring og skal ha svart følgende:

FT husker ikke.

2021/2022. Ikke vært sagt opp.

(Utreder opplyste at reise ble tegnet 12.05.23. JCT)

FT sier det var rundt skadedato.

FT kan ikke utelukke at han har registrert at den ikke er "levende" og startet den i forkant av at han skrev skademeldingen.

Ft må ha reagert på at den skulle være gjeldende, og rettet opp i det.

FT har ikke sagt den opp. FT vet ikke hvorfor den i så fall ikke var aktiv.

Ft må ha tenkt at han må aktivere reiseforsikringen.

FT husker ikke om/at han faktisk tegnet reiseforsikring 12.05.23. (Det han har forklart om dette er antakelser. JCT)

(Utreder informerte om at det av våre systemer fremkommer at det ble tegnet inn på nett 12.05.23. JCT)

Utreder ringte sikrede opp senere samme dag og informerte om at reiseforsikringen ble sagt opp i desember sammen med de andre forsikringene:

FT fikk beskjed om at det var fare for det og at det ble utsatt, og at han overholdt de datoene så vidt det var.

FT fikk ikke autogiroene.

(...)

Det har Ft tatt for gitt. FT har ikke andre reiseforsikringer.

Du må ha blitt/vært klar over at reiseforsikringen ikke var gjeldende på skadetidspunktet da du tegnet den på nytt 12.05.23 kl 18.15 og 10 minutter senere meldte tyveriet på forsikringen. Du oppgav skadedato 12.05.23 i skademeldingen som du var klar over at var feil.

Den (forsikringen. JCT) var ikke gyldig, men skulle ikke vært det (ugyldig. JCT).

FT oppdaget at reiseforsikringen var borte ifm. utfylling av skademeldingen (på bilen). Dette fant han ut av etter at han fikk beskjed av noen i Storebrand om at han kunne prøve å søke på reiseforsikring dersom han ikke fikk dekket alt på bil.

(Utreder opplyste at det i så fall må ha vært et generelt tips fra en Stb. ansatt, da han neppe ville blitt anbefalt å søke på en forsikring han ikke har. JCT)

(Utreder opplyste på nytt at vi forventer at kunder må forstå at de ikke kan tegne en reiseforsikring og melde noe på denne som har skjedd før tegning, selv om kunden i utgangspunktet trodde han hadde reiseforsikring frem til han avdekket at han ikke hadde dette. JCT)

FT opplyste at han hadde tapt rundt 27 000-28 000 kroner (i løssøre. JCT) i tyveriet.

(...)

Foretaket besluttet 14.6.23 å avslå erstatning og si opp forsikringsavtalen på grunn av uredelig brudd på redegjøringsplikten ved skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd. Foretaket var av den oppfatning at sikrede hadde forsøkt å få en uberettiget dekning under reiseforsikringen, ved å oppgi skadedatoen til å være 12.5.23, samme dag som han tegnet forsikringen.

**Sikrede** krever dekning under reiseforsikringen og bestreider at redegjøringsplikten er brutt. Da sikrede fylte ut skademeldingen under motorvognforsikringen, kom det opp et informasjonsvarsel med anbefaling om også å melde kravet under reiseforsikringen. Sikrede oppdaget da at reiseforsikringen ikke var aktiv, og han tegnet derfor denne på nytt. Sikrede føler ikke dette er et brudd på redegjøringsplikten, foretaket kunne bare avvist kravet. Sikrede kopierte inn anmeldelsen og tenkte at foretaket kunne avgjøre hva som var riktig. Det er mulig at sikrede har gjort en liten feil, men han har ikke hatt til hensikt å lure foretaket.

Foretaket er i alle tilfeller ansvarlig for kr 10 000 under motorvognforsikringen, alternativt med en avkortning.

**Forsikringsforetaket** avviser ansvar under både motorvogn- og reiseforsikringen pga. uredelig brudd på redegjøringsplikten i skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd. Foretaket har etter femte ledd også anledning til å si opp forsikringsavtalen.

Sikredes reiseforsikring ble sagt opp på grunn av manglede premiebetaling 28.12.22, og sikrede hadde derfor ikke en løpende reiseforsikring på tyveritidspunktet 8.5.23. Sikrede tegnet ny reiseforsikring 12.5.23 og søkte erstatning ti minutter senere. I skademeldingen opplyste sikrede at tyveriet hadde funnet sted 12.5.23. Sikrede må anses for å bevisst ha oppgitt feil skadedato ved utfyllingen av skademeldingen, og at dette ble gjort i den hensikt å oppnå en uberettiget erstatning.

Sikrede fikk utbetalt kr 10 000 etter tyveri av løssøre fra bilen i mars 2023 og var derfor klar over beløpsbegrensningen i motorvognforsikringen.

#### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Spørsmålet er om foretaket er uten ansvar og kan si opp forsikringsavtalen pga. uredelig brudd på redegjøringsplikten ved skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

#### **Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Trine Vøien, bemerker:**

Flertallet mener foretaket må gis medhold.

Fal. § 8-1 fjerde ledd første punktum fastslår:

Gir sikrede ved skadeoppgjøret bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger som sikrede vet eller må forstå kan føre til at sikrede får utbetalt en erstatning han eller hun ikke har krav på, mister sikrede ethvert erstatningskrav mot forsikringsforetaket etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse.

Tyveriet av sikredes eiendeler fant sted 8.5.23. I skademeldingen under reiseforsikringen oppga sikrede at tapet skjedde 12.5.23. Opplysningen om skadedatoen er derfor objektivt sett uriktig. Sikrede tegnet reiseforsikringen ti minutter før han fylte ut skademeldingen. Han har forklart at han trodde han bare reaktiverte forsikringen. Men dette gir ingen grunn til å angi gal skadedato. Tidsperspektivet og den gale datoangivelsen tilsier klart at sikrede bevisst ga gale opplysninger.

Spørsmålet er da om sikrede visste eller måtte forstå at han pga. den gale opplysningen kunne få en erstatning han ikke hadde krav på. Sikrede har som nevnt forklart at han trodde han bare

reaktiverte forsikringen. Foretaket har fremlagt dokumentasjon på at alle sikredes forsikringer ble sagt opp iht. lovens regler per 28.12.22. På dette tidspunktet ble derfor reiseforsikringen oppsagt. Flertallet legger til grunn at sikrede ikke hadde løpende reiseforsikring på skadetidspunktet. Den uriktige opplysningen om at tapet skjedde på et tidspunkt da sikrede hadde forsikring, kunne derfor føre til at sikrede fikk en uberettiget erstatning under reiseforsikringen.

Spørsmålet blir da om sikrede visste eller måtte forstå dette. Ifølge ordlyden er det ikke krav om sviks hensikt. Det er tilstrekkelig at sikrede ved en mangel på kontroll fra foretakets side kunne ha oppnådd for høy erstatning, og at sikrede visste eller måtte forstå at dette kunne skje, jf. bl.a. FinKN 2020-80 og 2022-877. Videre følger det av Rt-1978-321 på s. 325 om det tilsvarende uttrykket i bal. § 7 fjerde ledd og tidligere tredje ledd at:

Etter vanlig språkbruk ligger det i "måtte forstå" eller "måtte vita" at man har for seg en situasjon som ut fra en normal bedømmelse gjør en mulig uvitenhet uforståelig. At den forsterkede justiskomiteé endret ordene fra "måtte forstå" til "måtte vita", tok åpenbart ikke sikte på noen realitetsendring ligger det i "måtte forstå" eller "måtte vita" at man har for seg en situasjon som ut fra en normal bedømmelse gjør en mulig uvitenhet uforståelig

Det fremgår av foretakets avslagsbrev datert 14.6.23 at sikrede ringte foretaket 11.5.23 og opplyste at manglende forsikring på bilen skyldtes at bilen ved en misforståelse ble meldt stjålet i mars 2023. Flertallet forstår saken slik at foretaket da bilen ble meldt stjålet 10.5.23 avsluttet bil forsikringen, men at denne ble satt i gang igjen da sikrede meldte fra at bilen var kommet til rette. Foretaket utstedte da nytt forsikringsbevis datert 12.5.23, men har akseptert at denne forsikringen omfattet tyveriet som fant sted 8.5.23.

Flertallet legger videre til grunn at forsikringsbeviset datert 12.5.23 har samme innhold som det tidligere beviset, selv om dette ikke er fremlagt. Det fremlagte forsikringsbeviset er "Forsikringsbevis Bil" og gjelder for den aktuelle bilen med "Forsikringsdekning", "Kasko uten leiebil" og panthaver. Det er ingenting i dette beviset som kan gi noen forventning om at det omfatter reiseforsikring. Flertallet kan ikke se at sikrede har fremlagt noe grunnlag for at han skulle ha en forventning om at han hadde gyldig reiseforsikring på tyveritidspunktet. Sikrede mottok også i mars 2023 et oppgjør under motorvognforsikringen etter tyveri, og fikk da opplyst at beløpsgrensen i motorvognforsikringen for tyveri av løsøre er kr 10 000. Ut fra dette mener flertallet at det fremstår som "uforståelig" om han ikke skulle være klar over at de gale opplysningene kunne gi ham et uberettiget erstatningsoppgjør.

Etter flertallets syn foreligger det etter dette uredelig brudd på opplysningsplikten i skadeoppgjøret under reiseforsikringen, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd. Sikrede mister da et hvert krav i "samme hendelse", hvilket vil si at han heller ikke har rett på erstatning under motorvognforsikringen. Foretaket har også anledning til å si opp forsikringsavtalen med én ukes varsel, jf. fal. § 8-1 femte ledd.

#### **Nemndas mindretall, Alexander Venås, bemerker:**

Mindretallet mener klager må gis medhold. Mindretallet er enig med flertallet i at det her må legges til grunn at det ble gitt en feil opplysning i skademeldingen, nemlig at skadedatoen var 12.5.23. Mindretallet er imidlertid i tvil om klager visste eller måtte forstå at dette kunne føre til en erstatning han ikke hadde krav på, jf. § 8-1 fjerde ledd. Flertallet i LB-2023-5701 uttaler om vilkåret "må forstå" at det kreves "en meget høy grad av skyld", og at det kreves "mer enn grov uaktsomhet i sin alminnelighet". For foretaket gjelder det i tillegg et strengt beviskrav.

Klager har forklart at han mente at han hadde gyldig reiseforsikring på skadetidspunktet, og at han ved å tegne den på nytt "rettet opp" i det. Det er på det rene at klager opprinnelig tegnet reiseforsikring, ulykkesforsikring, motorsykkelforsikring og to bilforsikringer for den aktuelle

perioden, men at alle forsikringene senere ble gyldig sagt opp fordi premien ikke ble betalt. Foretaket dokumenterte oppsigelsen først i klageomgangen, på sekretariatets oppfordring. Selskapet uttrykker i klagesvaret at "Selskapet har godtatt gyldig forsikring på kjøretøy og at kjøretøyet var forsikret i Storebrand på skadetidspunkt 08.05.23. Selskapet har ikke godtatt at forsikringstaker hadde gyldig reiseforsikring i Storebrand på skadetidspunktet 08.05.23". På hvilket faktisk og rettslig grunnlag foretaket har "godtatt" at klageren har bilforsikring på dette tidspunktet, men ikke reiseforsikring, er imidlertid ikke dokumentert eller forsøkt belyst fra foretakets side, og det fremstår uklart for mindretallet. Det er uklart hvilken korrespondanse det har vært mellom partene i perioden etter oppsigelse og frem til skademeldingen i mai 2023, og især hvilke forsikringsdokumenter klageren faktisk har blitt tilsendt. Klager har anført at han og foretaket "ble enige og forsikringene skulle falle på plass igjen". Klager har heller ikke dokumentert sin anførsel. Klager må åpenbart bebreides for at avtaleforholdet er uklart, men mindretallet legger til grunn at han faktisk antok at han hadde gyldig reiseforsikring. I mangel av dokumentasjon på hvordan de andre forsikringene ble tegnet på nytt, er mindretallet da i tvil om det kan legges til grunn at klager har opptrådt "med meget høy grad av skyld" ved å inngi skademelding under reiseforsikringen i den villfarelse at han hadde slik forsikring på skadetidspunktet.

Uten at det har hatt avgjørende betydning for vurderingen til mindretallet, må det også påpeke at det er flere andre forhold i saken som fremdeles er utilstrekkelig dokumentert fra foretakets side. Foretaket har i avslaget lagt avgjørende vekt både på hvilke tidspunkt reiseforsikring ble tegnet og skademeldingene inngitt, men disse tidspunktene fremgår ikke av de aktuelle dokumentene. Foretaket har også vist til og lagt vekt på skademelding og korrespondanse i mars 2023, uten at disse dokumentene er fremlagt. Det burde vært gjort.

Klager må gis medhold i at det ikke er grunnlag for å avkorte erstatningen etter forsikringsavtaleloven § 8-1 fjerde ledd eller si opp forsikringene etter bestemmelsens femte ledd.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

### **Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Foretaket gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).*